

Timothe

Dyrkningsvejledning 2024

Innovation
og vækst

Jordbund

Timothe frøavles bedst på humusholdige og gode lerjorde med god jordfugtighed, idet timothe er meget tørkefølsom i forsommeren.

På vandlidende jorde er timothe ofte den eneste afgrøde, der kan tåle fugtigheden om vinteren.

Klima

Timothe er et varigt vinterfast tueddannende græs, som indgår i mange græsmarksblandinger til såvel afgræsning som slæt.

Den er ikke som visse andre frøarter følsom for kulde i foråret og kan derfor dyrkes i alle egne af landet.

Såfremt marken kan holdes fri for fremmede græsser og ikke bliver for tæt, kan der høstes frø i mange år.

Dyrkningssikkerhed

Såfremt jordbundsforholdene er som nævnt ovenfor, dyrkningsteknikken anvendes korrekt og høstvejret i august er tørt og solrigt, er frøavl af timothe en sikker afgrøde.

Sorter

Der er kun 4-5 forskellige sorter i dyrkning i Danmark.

Tusindkornsvægt

Timothe er meget småfrøet, idet tusindkornsvægten er ca. 0,4 gram.

Sortsskifte

Ved sortsskifte skal der være mindst 3 frie år, inden en ny sort må sås.

Udsæd og udlægsmetoder

Udsædsmængde

Der anvendes 2 - 4 kg pr. ha - afhængig af såbedets beskaffenhed.

Under almindelige forhold vil denne udsædsmængde give 100 - 125 planter pr. m². Dog vil en jævnt fordelt plantebestand på 50 - 75 planter pr. m² også kunne give et godt udbytte.

Hvis man på forhånd vil avle frø i to eller flere høstår, vil det være en fordel at så udlægget på dobbelt rækkeafstand (24 cm). Ulempen ved en mere åben plantebestand er, at eventuelle ukrudtsarter får bedre vilkår.

Såning

Timothe skal sås meget overligt på tromlet jord i maksimalt 1 cm's dybde.

Dæksæd

Vårbyg er den mest benyttede dæksæd og der anvendes en kort stråstiv bygsort med reduceret udsædsmængde (110 - 120 kg/ha) og som gødes moderat for at undgå lejesæd.

Udlæg i vintersæd er også muligt og giver udlægget en længere etableringsperiode, men opmærksomheden skal henledes på eventuelle problemer med spildkorn, som ikke kemisk kan bekæmpes i timothe.

Anvendes vintersæd (vinterhvede) udsås udlægget efter såning af dækafgrøden tromles.

Udlæg i renbestand er en sidste mulighed og såning bør i så fald foretages allerede i juli måned, såfremt frøhøst ønskes det efterfølgende år.

Ukrudtsbekæmpelse

Vanskelige plantearter at rense fra

Kløver, alm. rapgræs, enårig rapgræs, engrapgræs, hundegræs, knæbøjet rævehale, hvene, fuglegræs, forglemmigej, kamille, agergåseurt, skræppe, fløjlgræs, gul okseøje og vejbred.

Forår i udlægsåret

I vårbyg med udlæg af timothe kan ukrudt bekæmpes med 0,4 l Catch l/ha evt. tilsat 0,15 l Starane 333 HL pr ha, hvis der er mange pileureter og burrester.

Da timothe i høståret dårligt tåler flere af de nævnte midler, er det vigtigt allerede i udlægsåret at opnå en effektiv bekæmpelse af ovennævnte ukrudtsarter.

Efterår i udlægsåret

Ukrudtsbekæmpelse ved udlæg i vintersæd anvendes der 0,04 l DFF + 0,5 l Stomp CS pr. ha. Det er ofte en fordel at udsætte såtidspunktet til oktober, for at mindste ukrudtsfremspiringen i efteråret.

Efter høst af dæksæden kan DFF anvendes med 0,07 – 0,1 l pr. ha + spredklæbemiddel.

Forår i høståret

Normalt er timothe følsom for hormonmidler i høståret. I 1. års marker, hvor plantedækket ikke er så stort som i flerårige marker, må Ariane FGS maksimalt anvendes med 2,5 l/ha.

I flerårige marker må Ariane FGS anvendes med op til 3,0 l/ha. Den optimale virkning opnås ved dagtemperaturer på over 12-14°C og nattemperaturer over 5°C.

Alternativt kan der anvendes 0,075 - 0,1 l Primus + 0,05 l DFF + spredklæbemiddel primo april eller 0,6 l Catch + 0,05 l DFF/ha medio april.

Gødskning

Gødningsnormen til timothe for høst 2024 er 110 kg N pr. ha, 85 kg N pr. ha på humusjord.

På jorde med normale fosfor- og kalital (Pt 2 - 4 og Kt på 7 - 10) tilføres ca. 20 kg P og ca. 50 kg K pr. ha samt 15 - 20 kg svovl pr. ha.

Udlægsmarker tilføres ca. 25 - 35 kg N pr. ha i slutningen af september.

I ældre marker kan efterårstildelingen undlades, såfremt forårstildelingen øges tilsvarende. Dog kan der være brug for 20 - 50 kg N på næringsfattige jorde i efteråret.

Forårstildelingen af 50 - 100 kg N pr. ha foretages 1. - 10. maj - ældre marker gødskes senest. Den største mængde kvælstof tilføres på alm. agerjord og den mindste på lavbundslande, hvor mineraliseringen i vækstperioden frigiver kvælstof til afgrøden.

På lave humusholdige arealer, hvor manganmangel typisk kan forekomme, udsprøjtes 0,4 l NitraMan pr. ha ad en eller to gange - første gang ved begyndende vækst om foråret og igen 2-3 uger senere.

Hvor der tages slæt på frømarken efter høst, gødes marken op med 50 - 60 kg N pr. ha umiddelbart efter høst evt. i form af gylle.

Afpudsning om efteråret

Uanset om genvæksten udnyttes i efteråret, skal marken afpudses ultimo oktober, så marken ikke går vinteren i møde med en hængende bladmasse.

Det afpudsede materiale skal helst fjernes og som et minimum knuses godt og spredes jævnt, så det ikke ligger som klatter i marken og øger risikoen for angreb af sneskimmel.

Sygdomme og skadedyr

Bladsvampe er meget sjældent et problem i timothe.

I visse fugtige år kan *Timothe-øjeplet* optræde, men bekæmpelse er vanskelig og yderst

sjældent rentabel.

Angreb af *Kuglemider* kan specielt i fugtige år optræde og især i ældre marker. Mideangrebene, der kan forveksles med kuldeskade. Der er ingen godkendte midler til bekæmpelse af kuglemider.

Timothefluer og deres larver kan i enkelte år forvolde store udbyttetab. Timothefluen lægger sine æg på de øverste blade inden skridningen, hvorefter larven arbejder sig ned i bladskeden og angriber duskene.

Den egentlige skade forvoldes af larven og ses ved, at der fremkommer spiralformede gnavede gange, som snor sig op ad dusken.

Angreb er ofte værst i ældre marker. Der er ingen godkendte midler til bekæmpelse af timothefluer.

Timothevikleren, der sjældent forekommer, ses som sammenspundne blade og er forårsaget af den sorte fløjsagtige viklerlarve.

Høst

Timothe modner meget uens (tvemodner) og skårlægges ofte. Der anvendes en selvkørende skårlægger og der afsættes så høj stub som muligt. Tidspunktet for skårlægning er ofte omkring 1. - 10. august. Ved tidspunktet for skårlægning har frøene typisk et vandindhold på 35 - 40%.

De fleste af frøene skal have en voksagtig konsistens i frøhviden og den øverste del af de mest modne duske vil begynde at drysse.

Vejringstiden på skår er ca. 5 - 10 dage, før afgrøden er eftermodnet og klar til tærskning.

Timothe må ikke tærskes alt for hårdt, så frøet afskalles, hvorved spireevnen kan nedsættes. Alternativt kan timothe tærskes direkte, hvis det er gået i leje og risikoen for dryssepild er minimeres.

Frøet skal straks på tørreriet og beluftes med kold luft de første par døgn og herefter nedtørres til 12% vandindhold.

Mejetærskerens indstilling

Grundindstillinger:	
Cylinderhastighed:	900-1.000 omdr./min.
Broafstand:	Fortil: ca. 12 mm Bagtil: ca. 6 mm
Halm rotor	Middel hastighed og afstand
Emtesold:	Lamelåbning: 8 mm
Emtesoldforlænger:	Lamelåbning: 10 mm Indstilling: Lige-bagud
Kornsold:	Lamelåbning: ca. 4 mm Evt. anvendelse af rundhulsold 4 mm
Luftretning:	Vindlederen stilles mod emtesoldets forreste til midterste del
Luftmængde:	Moderat - start med rigeligt luft og reguler ned, indtil der ikke er spild

Rumvægt

1 m³ råvare vejer ved normal renhed ca. 400 kg.

Høst som 2. & 3. års marker

Ved flerårs avl af timothe er efterårsbehandlingen efter foregående høstår meget vigtig. Straks efter høst fjernes halmen, alternativt spredes jævnt og afpudses, når den er tilstrækkelig tør hertil.

Marken afpudses igen tæt ultimo oktober, så marken ikke går vinteren i møde med en hængende bladmasse.

Ældre timothe marker kan afgræsses helt hen på foråret.

Afregningsgrundlag

Timothe afregnes på grundlag af:

91% rent spiret frø
0,3% ukrudt og fremmede kulturfrø.

EU's kvalitetskrav

EU's kvalitetskrav til timothe er:

Min. 96% renhed (vægtprocent).

Min. 80% spireevne (antalsprocent).

Maks. 1,5% fremmede kulturfrø+ukrudsfrø. Dog maks. 1,0% af en enkelt art Maks. 0,3% kvik (vægtprocent).

Antal skræppe excl. rødknæ: max. 5 stk. i 10 gram

Udbytte og økonomi

	Udbytte (kg/ha)	Pris (kr./kg)	Bruttoindtægt (kr./ha)
2018	416	13,28	5.525
2019	492	13,88	6.829
2020	623	18,73	11.668
2021	451	21,53	9.710
2022	569	23,39	13.309
Gennemsnit (2018-22)	510	18,16	9.408

Tabellen viser gennemsnitsudbyttet i Danmark og den gennemsnitlige afregningspris samt bruttoindtægten pr. ha. (Kilde: Brancheudvalget for Frø og TystoteFonden).

Årets gang i marken

UDLÆGSÅR

APRIL: Udlæg i dæksæd 2 - 3 kg/ha i max. 1 cm`s dybde.

MAJ: Ukrudtsbekæmpelse i dæksæd. Græsmidler må ikke anvendes.

JULI: Udlæg i renbestand

AUGUST: Ukrudtsbekæmpelse af udlæg i renbestand.

Høst af dæksæd. Undgå spild. Kort stub afsættes. Halmen fjernes hurtigst muligt. Til evt. efterslæt gødes med 50 - 60 kg N/ha (evt. gylle)

SEPTEMBER: Evt. udlæg i vintersæd. Græsmidler må ikke anvendes.

OKTOBER: Kort afpudsning eller slæt

HØSTÅR

MEDIO MAJ: Gødskning tilføres - senest i ældre marker

MAJ: Ukrudtsbekæmpelse, udsprøjtning af mangansulfat.

AUGUST: Skårlægning, oftest omkring 1. - 10. august. Høst efter 5 - 10 dages vejring. Halmen snittes eller presses

PRIMO OKTOBER: Gødning tilføres.

Februar 2024, ingen ansvar, læs etiketten inden brug.